

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 13/2011
11.2.2011

Asia: Virkasuhteen irtisanominen ja virantoimituksesta pidättäminen

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

A

Virasto: Poliisilaitos

Päätös, johon haetaan oikaisua

Poliisilaitoksen päätös 6.9.2010, jolla vartija A:n virkasuhde on irtisanottu päättymään valtion virkamieslain 25 §:n momentin perusteella kolmen kuukauden irtisanomisajan kuluttua ja pidätetty virantoimituksesta välittömästi irtisanomisen jälkeen virkamieslain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla irtisanomisajaksi.

Perustelut:

A:n epäillään syyllistyneen törkeään rattijuopumukseen 22.2.2010. Puhalluskokeen tulos on ollut 1,76 promillea ja tarkkuusalkometrin tulos 0,85 mg/litra. Poliisi otti hänet kiinni hänen kuljettaessaan autoa. A on kuulemistilaisuudessa myöntänyt teon, mutta katsoo sen johtuneen ajattelemattomuudesta. Ottaen huomioon A:n tehtävät poliisilaitoksen vartijana ja sen, että kyseessä on epäilty törkeä rattijuopumus, poliisilaitos pitää tekoa sellaisena virkamieslain 25 §:n tarkoittamana erityisen painavana syynä, mikä oikeuttaa poliisilaitoksen irtisanomaan A:n vartijan virasta.

Oikaisuvaatimus

Poliisilaitoksen päätös on kumottava. A:lle on maksettava täysi palkka muutoksenhakuprosessin ajalta.

Perustelut:

Kuuleminen

A sai alustavan tiedon kuulemistilaisuudesta ja sen ajankohdasta puhelimitse komisario B:ltä viikkoa ennen tilaisuuden ajankohtaa. Hänelle ei kuitenkaan tuolloin ilmoitettu, että tilaisuudessa käsitellään hänen mahdollista irtisanomistaan. A kuvitteli, että tilaisuudessa vain keskusteltaisiin tapahtuneesta ja mahdollisesti annettavasta varoituksesta. Varsinaisen kutsun kuulemistilaisuuteen hän sai sähköpostitse ylikomisario C:ltä perjantaina 27.8.2010. Vasta tuolloin selvisi, että poliisilaitos harkitsi hänen irtisanomistaan. Kuulemistilaisuus pidettiin heti seuraavana maanantaina 30.8.2010 klo 14, eikä A siten saanut riittävästi aikaa varautua tilaisuuteen tulevan viikonlopun vuoksi.

Päätösvaltuutettu sai tiedon kuulemistilaisuudesta samana päivänä kun tilaisuus pidettiin. Päätösvaltuutetusta olisi pitänyt tiedottaa tilaisuudesta aiemmin. A ehti keskustelemaan päätösvaltuutetun kanssa ennen tilaisuuden alkua enimmillään noin kymmenen minuuttia.

A sai kuulemistilaisuudessa kertoa tapahtuneesta omin sanoin, mutta apulaispoliisipäällikkö D ja ylikomisario C olivat jo tätä ennen ilmoittaneet A:lle, ettei hän voi missään nimessä jatkaa virassaan. Tästä syystä on katsottava, että päätös oli jo ennen A:n kuulemistilaisuutta tehty.

Irtisanomisperuste

Irtisanominen on kohtuuton rangaistus A:n teosta. Hän on myöntänyt teon ja pahoitellut sitä syvästi. Hän tulee lisäksi saamaan teosta rangaistuksen käräjäoikeudessa. A ei hyväksy tekoaan, mutta katsoo sen tapahtuneen vahvassa humalatilassa. A on ollut paniikin omaisessa tilassa ja hysteerisen huolestunut avopuolisonsa tilasta ja sijainnista, eikä hän näin ollen ole hallinnut itseään. Vastaavaa ei ole tapahtunut koskaan aiemmin. A on ollut tekoaikana lomalla, mikä on otettava huomioon lieventävänä seikkana.

A:n palvelushistoria on nuhteeton, eikä häntä ole huomautettu tai varoitettu aiemmin vapaa-aikana tai viranhoidossa tapahtuneiden toimien johdosta. A ei tarvitse viranhoidossa ajokorttia, eikä viranhoidolle siten ole mitään estettä. Kirjallinen varoitus olisi ollut oikeudenmukaisempi kurinpidollinen toimi tässä tapauksessa.

Vastine: Poliisilaitos on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Poliisilaitos on ilmoittanut A:lle oikaisuvaatimuksessa kerrotuin tavoin kuulemistilaisuudesta riittävän ajoissa niin, että A:lla on ollut mahdollisuus valmis-

tautua kuulemiseen. Poliisilaitos siirsi päätöksen tekemistä kuulemisen jälkeen varatakseen A:lle mahdollisuuden harkita omaa irtisanoutumista. Estettä sille, että A olisi tänä aikana voinut toimittaa kuulemiseensa liittyvää lisäselvitystä, ei ollut. Virkamieslaissa ei ole säädetty kuulemiskutsuun liittyviä määräaikoja.

Vastaselitys:

A on antanut vastaselityksen, jossa hän on todennut muun muassa, ettei hän saanut riittävästi aikaa varautua kuulemistilaisuuteen oikeusavullisesti sen luonteen ja tulevan viikonlopun vuoksi.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamies pidätetään virantoimituksesta tai irtisanotaan 25 §:n nojalla, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Valtion virkamiesasetuksen 43 §:n 1 momentin mukaan ennen kuin virkamiehen irtisanomisesta valtion virkamieslain 25 §:n nojalla tehdään päätös, viranomaisen on varattava, mikäli virkamies sitä pyytää, asianomaiselle pääluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle tilaisuus tulla kuulluksi. Samoin edellytyksin on pääluottamusmiehelle tai luottamusmiehelle varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen valtion virkamieslain 40 §:n nojalla tapahtuvaa virkamiehen virantoimituksesta pidättämistä, jollei virantoimituksesta pidättämistä asian laadun vuoksi ole saatettava voimaan välittömästi.

Saman pykälän 2 momentin mukaan viranomaisen on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä ilmoitettava virkamiehelle mahdollisuudesta pyytää pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen kuulemista.

Hallintolain 12 §:n 1 momentin mukaan hallintoasiassa saa käyttää asiamiestä ja avustajaa. Saman lain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Saman lain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika.

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Hallintolain 36 §:n säännös edellyttää, että asianosaiselle on etukäteen ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja kuulemista koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Selitys voidaan antaa kirjallisesti tai suullisesti. Asianosaisella tulee olla myös olosuhteisiin nähden riittävä ja kohtuullinen aika selityksen antamiseen tai kuulemistilaisuuteen valmistautumiseen.

Edellä mainittu säännös huomioon ottaen sitä, että A:lle on ilmoitettu puhelimitse kuulemisen ajankohta viikkoa ennen kuulemistilaisuutta, ei ole pidettävä riittävänä. Sen sijaan A:lle sähköpostitse toimitetusta kuulemiskutsusta on ilmennyt kuulemisen tarkoitus ja se, mistä seikoista A:ta tullaan kuulemaan. Edelleen kutsussa on mainittu virkamiesasetuksen 43 §:n mukaisesta mahdollisuudesta pääluottamusmiehen tai luottamusmiehen kuulemiseen. A:lla on tullut kuitenkin olla hallintolain perusteella myös olosuhteisiin nähden riittävä ja kohtuullinen aika selityksen antamiseen tai kuulemistilaisuuteen valmistautumiseen. Sähköpostikutsu on toimitettu A:lle perjantaina 27.8.2010 kun kuulemistilaisuus on pidetty seuraavana maanantaina 30.8.2010 klo 14. Määräaika on sijoittunut viikonloppuun, eikä A:lla tästä syystä ole ollut riittävää aikaa valmistautua kuulemiseen sen luonne ja hallintolain 12 §:n mukainen oikeus avustajan tehokkaaseen käyttöön huomioon ottaen. Sitä, että A on kaikesta huolimatta saapunut kuulemistilaisuuteen, jossa on kuultu myös pääluottamusmiestä, ei ole asian luonne huomioiden pidettävä tässä tapauksessa kuulemisen kannalta riittävänä.

Poliisilaitos on vastineessaan vedonnut siihen, että A:lle on pyyntönsä mukaisesti myönnetty kuulemistilaisuudessa viikko harkinta-aikaa oman irtisanoutumisen mahdollisuuden perusteella. A:lle ei kuitenkaan ole kuulemistilaisuudesta kirjatun muistion tai muun esitetyn selvityksen perusteella varattu lisää aikaa kuulemiseen liittyvän selityksen toimittamiseksi. Se seikka, että A olisi voinut oma-aloitteisesti toimittaa harkinta-aikana myös kuulemiseen liittyvää lisäselvitystä, ei ole poistanut poliisilaitoksen hallintolain mukaista velvollisuutta varata A:lle riittävä ja kohtuullinen aika kuulemiseen liittyvän selityksen antamiseen. Poliisilaitos on siten menetellyt asiassa virheellisesti.

Päätös

Virkamieslautakunta kumoo poliisilaitoksen päätöksen 6.9.2010 menettelyvirheen johdosta virheellisessä järjestyksessä syntyneenä.

Koska päätös on kumottu edellä todetulla perusteella, raukeaa enemmän lausunnon antaminen niistä muista valitusperusteista, joista ei ole edellä lausuttu.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 66 § 2 momentti
Hallintolaki 12 §, 34 § ja 36 §
Valtion virkamiesasetus 43 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Elina Ranz

Virkamieslautakunnan päätös oli tulos äänestyksestä, jossa enemmistön muodostivat puheenjohtaja Jukarainen ja jäsenet Paanetoja, M. Nieminen ja Keturi sekä varajäsen Janas ja vähemmistön jäsenet Äijälä, Isomäki, A. Nieminen ja varajäsen Heljasvuo.

Vähemmistön äänestyslausuma on liitteenä.

Liite

Eri mieltä olleiden jäsenten Isomäen, Arto Niemisen ja Äijälän sekä varajäsen Heljasvuon äänestyslausuma:

A:lle on ilmoitettu kuulemistilaisuudesta puhelimitse viikkoa ennen varsinaisen kuulemiskutsun lähettämistä. A on saanut varsinaisen kutsun maanantaina 30.8.2010 pidettyyn kuulemistilaisuuteen sähköpostitse edeltävänä perjantaina 27.8.2010.

A on saapunut maanantaina 30.8.2010 kuulemistilaisuuteen henkilökohtaisesti yhdessä luottamusmies E:n kanssa. Kuulemistilaisuudessa käytiin läpi irtisanomisen perusteena olevat tapahtumat, jotka A myönsi ja oli niistä paheillaan. Luottamusmies kertoi kuulemistilaisuudessa käyneensä läpi A:n kanssa irtisanomiseen liittyviä säännöksiä. Itse kuulemistilaisuudessa kuultiin sekä A:ta että luottamusmies E:tä. Kumpikaan heistä ei vedonnut kuulemistilaisuudessa valmistautumisajan lyhyyteen, eikä pyytänyt valmistutumiselle lisääaikaa.

Kuulemiskutsun ja kuulemistilaisuuden välinen aika on ollut lyhyt huomioon ottaen erityisesti se, että väliin on jäänyt viikonloppu. Tämän ei voida katsoa täyttävän hyvän hallinnon mukaista menettelytapaa. Katsomme kuitenkin, että kun A ja luottamusmies E ovat saapuneet kuulemistilaisuuteen ja esittäneet siellä näkemyksensä irtisanomisen perusteena olleista tapahtumista, eivätkä ole vaatineet lisääaikaa valmistautumiselle ennen kuulemistilaisuutta eivätkä sen aikana, on kuuleminen suoritettu lain mukaisesti siten että A:ta on tosiasiallisesti kuultu irtisanomisen perusteena olleista tapahtumista.

Kuulemistilaisuudesta laaditun muistion mukaa A on pyytänyt kuulemistilaisuudessa viikon harkinta-aikaa oman irtisanoutumisen mahdollisuuden harkintaan, minkä työnantaja on hänelle myöntänyt. A ei ole pyytänyt lisääaikaa valmistutumiselle kuulemiseen eikä uutta kuulemistilaisuutta.

Edellä todetuilla perusteilla A:n kuuleminen on toimitettu valtion virkamieslain ja hallintolain mukaisesti.